

School en Ouders

Samenwerking tussen
het volwassenen- en het leerplichtonderwijs

Hoorzitting Commissie voor Onderwijs 29/1/26
Joke Drikkoningen (Ligo) & Lies Declerck (KathOndVla)

1. Aanzetten tot regelgeving vanuit het Regeerakkoord
2. Bestaande praktijken (CVO en Ligo) vanuit noden van scholen
3. Iedereen wint!: voordelen voor alle betrokkenen
Meer dan taal
4. Aanbevelingen voor beleid vanuit kritische succesfactoren



1. Aanzetten tot regelgeving vanuit het Regeerakkoord

- Vlaams Regeerakkoord en Beleidsnota Onderwijs en Vorming (2024-2029)
- Conceptnota voor nieuwe regelgeving:
over het afstemmen van taal(integratie)trajecten van leerlingen en hun ouders via een structurele samenwerking tussen het basis- en volwassenenonderwijs
- NT2: Nederlands werkt!
Actie 7: Nederlands en ouderlijke verantwoordelijkheid
Actie 8: Taalintegratietrajecten (2027-2029)

2. Bestaande praktijken vanuit noden van scholen

- Waar lopen scholen tegenaan?
- KAAP in Antwerpen
- In Mechelen (CVO Crescendo), Hoeilaart, bij alle CVO's KathOndVla
- Scholenwerking van Ligo in beeld

Waar lopen scholen tegenaan?

Ouders vullen geen formulieren in

Kinderen hebben niet de juiste benodigdheden bij zich

Ouders komen niet opdagen naar het oudercontact

Ouders loggen niet in op het online platform

Ouders lijken geen interesse te tonen in het schoolgebeuren

Geen handtekening in de agenda

Kinderen worden niet gemotiveerd voor school door de ouders

...

Kaap in Antwerpen (CVO en Ligo)

- Sinds 2007-2008, In basisscholen in Antwerpen
- NT2-aanbod in de school: Richtgraad 1 (A2)
- Bevorderen van
 - Taalvaardigheid ouders - communicatie tussen school & ouders
 - ouderbetrokkenheid & participatie van ouders aan het schoolleven
 - uitbreiding netwerk van de ouders
- Vele partners: Onderwijsbeleid Antwerpen (coördinatie), basisscholen, CVO's en Ligo, Atlas, Schoolbrug (schoolopbouwwerk)
- Kinderopvang

In Mechelen (CVO Crescendo)

- Sinds 2022, nu: netoverschrijdend aanbod in 9 scholen
- Coördinator Nederlands voor ouders op school bij CVO Crescendo,
 - ontzorgt de scholen
 - maandelijkse intervisie
- Bereik: 'gekende' NT2-cursisten, maar ook 'nieuwe' anderstalige ouders
- Aantrekkingskracht: authentiek oefenen i.p.v. artificiële 'rollen'
- Impact
 - Emancipatorisch
 - School - leerkracht: echt partnerschap
- NT2 georganiseerd binnen open module
- Praktisch
 - Basisscholen betalen het inschrijvingsgeld
 - Geen kinderopvang

Vrije Sint-Clemensschool Hoeilaart

- Werkbezoek met Bruno Vanobbergen op 21 mei 2025
- Voor verschillende basisscholen, netoverschrijdend
Zowel met Ligo (sinds '17-'18) als CVO (Crescendo) (sinds '23-'24)
- Insteek: positief klimaat = ouders ondersteunen
 ouders als rolmodel voor hun kinderen
- Samenwerking school en ouders
 - Feedback op het schoolbeleid, bv. brieven, inschrijvingen, klassikaal oudercontact
 - NT2-leerkracht heeft toegang tot het online leerplatform, mailings aan ouders
- Toeleiding op opendeurdag, eerste schooldag
 screening op school (door AgII); kan ook telefonisch
- Vraag naar samenwerking met de gemeente via bv. brugfiguur
- Resultaat:
 - schoolvisie is duidelijker
 - ouders zien de school als warm en toegankelijk
 - er wordt meer Nederlands gesproken aan de schoolpoort

Divers aanbod bij alle KathOndVla-CVO's

- Reguliere modules – open modules
- Lessen op de (basis)school zelf
- Netgebonden – netoverschrijdend – in samenwerking met Ligo
- Promotie door het CVO, de stad, Agll
- Intake (en niveaubepaling) door leerkracht & Agll-medewerker op de school – bij Agll
- Inschrijving ter plaatse door secretariaatsmedewerker – inschrijving in het CVO
- Gelijktijdige opvang voor kinderen die nog niet naar school gaan door vrijwilliger
- Ondersteuning via flankerend (stedelijk) onderwijsbeleid (doet het 'voetenwerk')
- (redelijk) homogene groepen – heterogene groepen
(van starter tot 2.3 behaald in één groep; meerwaarde & uitdagend om alle cursisten een voldoende kwaliteitsvol en uitdagend aanbod te geven)
- Extra uitdagingen in landelijke gebieden: klasgrootte, mobiliteit (ook voor doorstroom)

Scholenproject in Vilvoorde (Ligo)



Variatie in de les

- Lesmomenten in groep: thema's opvoeding, school, kinderen, ...
- Op bezoek in de klassen van de kinderen
- Helpen bij klas- en schoolactiviteiten - Projectwerk
- Samen op uitstap: naar de bib, Huis van het kind, theatervoorstelling met kinderen, ...

De weg naar samenwerking

- Contact en kennismaking: VWO - Scholen
- Toeleiding (en screening): VWO - AgII - Scholen - brugfiguur
- Samenwerking CVO en Ligo
- Vragen en noden in kaart
 - Vanuit ouders: leernoden
 - Vanuit school: verwachtingen - drempels
 - Vanuit VWO: inhoudelijk en logistiek
- Aanbod op maat: VWO
 - Afstemmen op verwachtingen en leernoden
 - Authentiek materiaal/context
- Samen evalueren

3. Iedereen wint!

- Voordelen voor het kind
- Voordelen voor de ouder
- Voordelen voor de school

> Meer dan taal

> Wij zijn fan!



Voordelen

Voor het kind:

- Betrokken ouders = meer motivatie op school
- Betere onderwijs- en ontwikkelingskansen

Voor de school

- Grotere ouderbetrokkenheid
- Interactie tussen ouders, leraren en kinderen
- Expert taal en geletterdheid in huis: ouders, school en leraren leren van en door elkaar (bv. rond doeltreffende communicatie, schoolcultuur)
- Meer verbinding door informeel contact
- Taalbeleid

Voor de ouders

- Taalvaardigheid en geletterdheid verhogen
- Grotere betrokkenheid
- Sociale inclusie
 - Ouders leren elkaar kennen
 - Ned/t-werking
- Beter geïnformeerd over het schoolgebeuren
- Betere transfer van 'het geleerde' naar de realiteit

Meer dan taal alleen

Taal en ouderbetrokkenheid

- Kennis van het Vlaamse onderwijs(systeem)
- Interactie tussen school en ouders: in twee richtingen

Taal en geletterdheid - Opdracht Ligo

- Schoolse vaardigheden
- Geïntegreerd werken aan basisvaardigheden
 - binnen NT2: voor anderstalige cursisten
 - binnen andere leergebieden
- Voor anderstalige en Nederlandstalige cursisten

Wij zetten onze schouders hieronder

- Sterk aanbod
 - Ouderbetrokkenheid geïntegreerd aanbieden
 - Authentieke context, authentiek materiaal
 - beste manier om taal en geletterdheid te verwerven
 - Op de schoolvloer: hoe dichterbeter!
- Partnerschap school en ouders
 - communicatie tussen school en ouders
 - twee partners die elkaar vinden:
 - taalvaardigheid/geletterdheid verhogen én communicatie vanuit school klaar en helder
- Bereiken mensen die door mazen van het net glippen

4. Kritische succesfactoren - aanbieder

- Voor scholen
 - Lokalen
 - Engagement: bereidheid om schoolcommunicatie en -werking open te stellen
 - Bezorgdheid rond inrichting aanbod (administratie en kennis NT2-aanbod) → ontzorging
 - Betalend karakter aanbod versus 'vrijwilligers' gratis
- Voor centra en leraren
 - **Toeleiding & groepsgrootte**
 - Stretch taalniveaus en scholingsgraad - samenwerking CVO-Ligo
 - Tijd voor werving en sensibilisering
 - Aanbod op maat (tijd en toegang om info uit de school te kennen)

4. Kritische succesfactoren - ontvanger

- Voor ouders - cursisten
 - Kinderopvang en mobiliteit
 - Tijd
 - Voor certificering: NT2-test + voldoende intensiteit

4. Aanbevelingen voor beleidsmakers

- Vlotte toeleiding
 - Decentrale intake en screening door AgII
 - Belang van brugfiguren
- Voor CVO: aanvraagprocedure onderwijsbevoegdheid (*light*)
- ‘Vlaams Opleidingsverlof voor Nederlands’ voor ouders op school
- Rol van ouder van schoolgaande kinderen in NT2-test
- Weging financieringspunten voor Nederlands op school
- Erkenning van dit aanbod voor inburgering en ‘ouderlijke verantwoordelijkheid’
- Voorzien van kinderopvang (voldoende, flexibel, i.s.m. lokale partners)

School en Ouders kan ambitieus Vlaanderenbreed uitgerold worden
én een hefboom zijn voor andere samenwerkingen.

Dank jullie wel voor jullie aandacht.